

NOTAT

Dato: 05. februar 2014
Kontor: By/Land/Ejendomsdata
Sagsnr.: 2013-1221
Sagsbehandler: MLI
Dok id:

GD2 – Adresseprogrammet – Regler for DAGI temaet ”supplerende bynavne”

1 Problem

Supplerende bynavne indgår i adressesystemet. I områder hvor et supplerende bynavn er fastsat, indgår dette som en del af den officielle adressebetegnelse, fx på breve og blanketter, idet det hjælper til at tydeliggøre beliggenheden af vejen og de tilhørende adresser inden for postnummeret. For borgerne tillægges en korrekt anvendelse af det supplerende bynavn ofte stor betydning.

Som regel udgør det supplerende bynavn navnet på den landsby eller bebyggelse som adressen ligger i, fx ”Astrupvej 23, Astrup, 9541 Suldrup”. Omkring 35 % af Danmarks adgangsadresser er forsynet med et supplerende bynavn.

Det supplerende bynavn er relativt synligt når det optræder som en del af den fuldstændige adresse på dokumenter fra det offentlige, fx kommune, SKAT, sundhedskort o.l. Især i landdistrikternes små bysamfund lægges der erfaringsmæssigt stor vægt på, at det supplerende bynavn findes og anvendes konsekvent – som en væsentlig del af den lokale identitet.

Det er den kommunale adressemyndighed, som i medfør af adressebekendtgørelsen¹ har ansvaret for fastlæggelse og afgrænsning af de supplerende bynavne. I dag registrerer og opdaterer kommunen det supplerende bynavn manuelt i CPR's Vejregister, i form af et husnummerinterval for hver enkelt vej og vejside.

I forbindelse med grunddataprogrammets delaftale 2 for adresser, administrative inddelinger og stednavne, er det aftalt at supplerende bynavn skal oprettes, lagres og ajourføres som et nyt tema DAGI (Danmarks administrative, geografiske inddeling), dvs. i det it-system, ”DAGISys”, som GST bygger hertil.

I forbindelse med fastlæggelse af løsningsdesignet for DAGISys, skal de grundlæggende data-modelregler for det nye tema fastlægges.

¹ Bekendtgørelse om vejnavne og adresser, BEK nr. 1398 af 12. december 2006.

2 Løsning

2.1 Nuværende regler

De nuværende regler for supplerende bynavne fremgår af adressebekendtgørelsens § 9.

”§ 9. Kommunalbestyrelsen kan for hver navngiven vej fastsætte et eller flere supplerende bynavne, som tydeliggør beliggenheden af vejen og de tilhørende adresser. Et supplerende bynavn kan fastsættes for hele vejnavnets udstrækning eller for dele af vejnavnet (intervaller af husnumre).

Stk. 2. Et supplerende bynavn kan sammensættes af indtil 34 tegn. Som bynavn kan anvendes et egentligt bynavn eller et andet lokalt stednavn, der er egnet til at præcisere adressebetegnelsen. Et supplerende bynavn skal fastsættes således, at det kan skelnes fra navnet på det pågældende postnummer (postdistrikt).

Stk. 3. Supplerende bynavne skal så vidt muligt fastsættes i overensstemmelse med den almindelige retskrivning og Stednavneudvalgets fortegnelse over danske stednavne.”

Reglerne er udformet med henblik på at det supplerende bynavn registreres som en alfanumerisk oplysning, der i CPR's Vejregister knyttes til en eller flere intervaller af husnumre (vejdistrikter) på de berørte vejnavne.

2.2 Fremtidige regler

I hovedtrækkene skal de samme regler være gældende når temaet supplerende bynavne skal overgå til at være et geografisk afgrænset tema i DAGI. Reglerne skal således hverken ændre den nuværende funktion af de supplerende bynavne eller kommunernes opgaver og ansvar på området:

1. Et supplerende bynavn skal omfatte en bestemt del af kommunens område, hvori en eller flere adresser er beliggende eller planlægges.
2. Området skal ligge indenfor kommunens område, idet den topografiske kystlinje dog ikke udgør kommunens afgrænsning mod vand².
3. Området kan være sammensat af flere delområder, der ikke er geografisk sammenhængende.³ Der kan være huller i området ("cut-out", dvs. som en vaniljekrans). Et område eller en enklave af et område kan ligge inden i et andet område. To områder må ikke overlappe hinanden.
4. Områdets afgrænsning bør så vidt fastlægges så den følger matrikulære skel, andre administrative grænser og/eller topografiske linjer (vej, jernbane, vandløb, hegn o.l.)

² Adresser med supplerende bynavn kan være placeret uden for den topografiske kystlinje, fx på broer eller bolværker og i visse tilfælde på bortskyllet areal. I sådanne tilfælde skal de stadig falde inden for det supplerende bynavns areal da de teknisk set administreres af kommunen. Dette forhold har betydning for alle DAGI temaer hvor "knappenålsmetoden" skal anvendes for at fastlægge hvilken inddeling en bestemt adresse ligger i.

³ Det skal overvejes om der skal sættes en minimumsgrænse for størrelsen af sådanne områder og huller.

5. Det supplerende bynavn må højst være på 34 tegn.
6. Som supplerende bynavn kan anvendes et stednavn, der betegner en bebyggelse eller udgør navnet på et område (fx spredt bebyggelse, landskab, halvø, ø).
7. Det supplerende bynavn skal tydeligt kunne skelnes fra det navn der er knyttet til postnummeret i området.
8. Et supplerende bynavn må ikke fastsættes når det samme eller et næsten enslydende navn allerede er i brug indenfor kommunen eller inden for postnummeret.
9. Det supplerende bynavn skal så vidt muligt skrives i overensstemmelse med Dansk retskrivning⁴.
10. Såfremt det supplerende bynavn er optaget som autoriseret stednavn i GST's datasæt "Danske Stednavne" eller i Stednavneudvalgets liste over godkendte stednavne, skal denne stavemåde anvendes.
11. Et nyt supplerende bynavn eller en ændring af et supplerende bynavn kan fastsættes med en virkningsdato som er samtidig med eller senere end registreringsdatoen⁵.

Reglerne 2, 3 og 5 bør valideres i forbindelse med lagring og ajourføring i DAGISys.

2.3 Konvertering og forbedring af eksisterende data

I forbindelse med dataforbedringsaktiviteterne i foråret 2014 skal CPR Vejs supplerende bynavnedata konverteres til et geografisk tema, der lever op til de fremtidige krav.

I forbindelse med konverteringen skal datakvaliteten forbedres, bl.a. med henblik på at rette fejl og mangler, inkonsistente og ukorrekte stavemåder, samt evt. data som ikke repræsenterer et supplerende bynavn efter de nuværende regler⁶.

3 Proces

Reglerne har den 25. november 2013 og 30. januar 2014 været forelagt projektforum til drøftelse. Bemærkninger herfra er indarbejdet i nærværende notat. Notatet har i januar 2014 været forelagt Post Danmark, hvilket har givet anledning til enkelte præciseringer.

Reglerne indgår hermed som grundlag for etablering af DAGI-temaet og løsningsdesign ifm. Administrative Inddelinger (DAGI), Adresseregister (DAR) og Adressetjenester (AWS) samt som grundlag for revisionen af "Bekendtgørelse om vejnavne og adresser".

⁴ Det skal afklares nærmere om der skal fastsættes særlige regler om anvendelsen af forkortelser i navnet, som eksempelvis "Gl.", "St.", "Ll.", "Sdr." osv., herunder om forkortelser helt skal udgå eller, om der kun må anvendes et antal særligt fastlagte forkortelser.

⁵ Dvs. således at ændringen træder i kraft straks den er registreret, eller evt. således at ændringen først træder i kraft på en bestemt dato i fremtiden.

⁶ De nuværende supplerende bynavne i CPR indeholder i visse tilfælde betegnelser som ikke er et stednavn, fx "kommunale ejendomme" eller "Ukendt"